

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

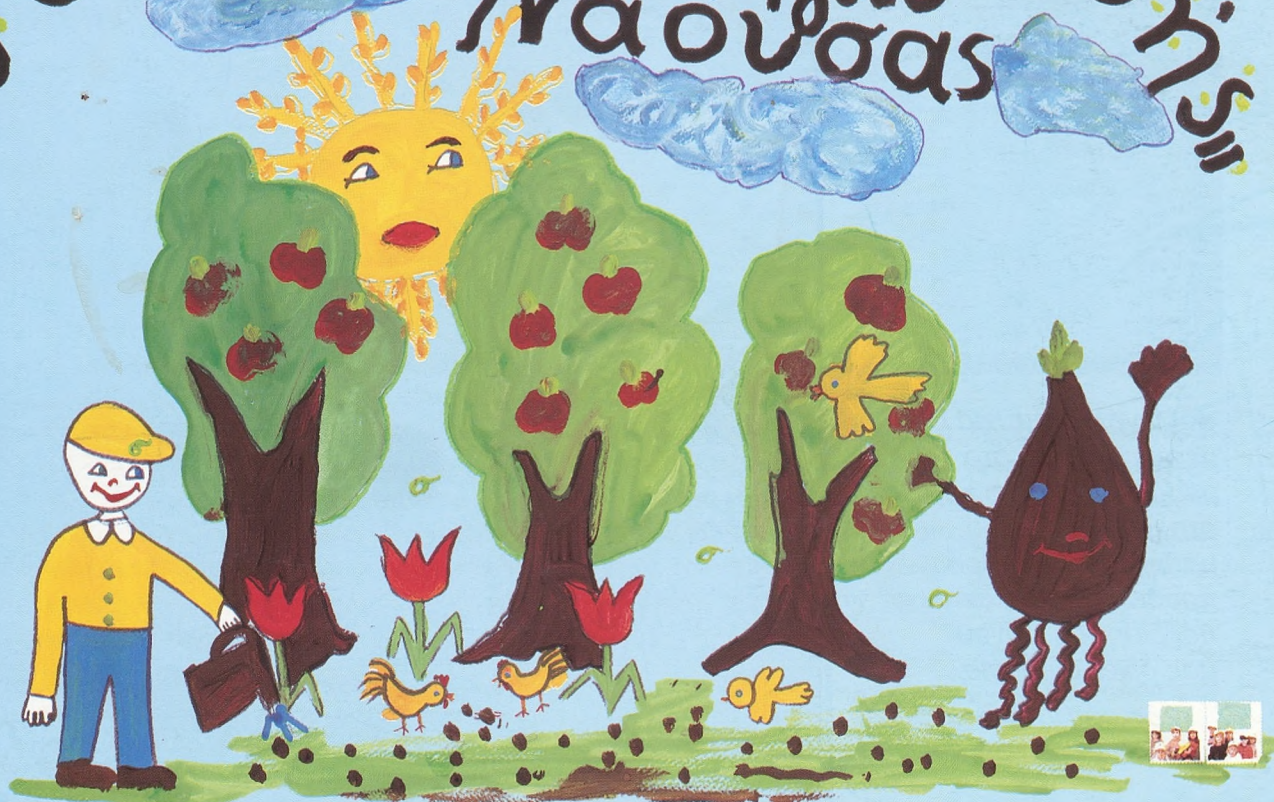
Για την προστασία του περιβάλλοντος
και της πολιτιστικής κληρονομιάς

Μέλος των: Europa Nostra, European Environmental Bureau (EEB), International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (UNC)

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2002

• ΕΤΟΣ 30 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 5 • €0.01

ΤΟ ΣΠΟΡΑΚΙ, Πηγή 7^ο Νηπιαγείο Νάουσας

➤ Το εξώφυλλο αυτού του τεύχους φιλοξενεί το γραμματόσημο του «Σποράκι», ένα από τα πιο πετυχημένα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που τρέχει η Ε.Ε. Το γραμματόσημο αυτό φιλοτεχνήθηκε από μαθητές του 7ου Νηπιαγωγείου Νάουσας του Νομού Ημαθίας. Κυκλοφόρησε από τα ΕΛΤΑ πριν από 6 μήνες.

➤ Ευχαριστούμε πολύ τα μέλη του ΣΑΚ και της Επιτροπής Πρωτοβουλίας Κατοίκων Πλάκας καθώς και τις κυρίες Μ. Λιαρίκου, Λ. Ρακκά-Περατικού, Μ. Τ. Rijmenans, πρέσβειρα του Βελγίου, Ν. Σκεύη, Μ. Φλέγγα και την «Πύρνα» για τη θερμή υποστήριξη με τις συναντήσεις που διοργάνωσαν στο εντευκτήριο της Ελληνικής Εταιρείας.

➤ Μεγάλη επιτυχία σημειώθηκε τόσο στο μεσημεριανό όσο και στο βραδινό κύκλο μαθημάτων. Η αθρόα προσέλευση και ανταπόκριση του κοινού μάς δίνει κουράγιο.

➤ Αποκορύφωμα του εορτασμού των τριάντα χρόνων θα είναι η βραδιά στο Ηρώδειο την Τρίτη 8 Οκτωβρίου με τη συμμετοχή κορυφαίων καλλιτεχνών. Ας σημειώσουμε όλοι από τώρα στα ημερολόγια μας την ημερομηνία αυτή.

➤ Αυξάνονται συνεχώς οι επισκέπτες της ηλεκτρονικής ιστοσελίδας της εταιρείας μας. Περιμένουμε τις δικές σας προτάσεις και ιδέες για την περαιτέρω βελτίωσή της.

➤ Ο ανακαινισμένος χώρος της βιβλιοθήκης είναι και πάλι ανοιχτός για τους φίλους και τα μέλη της Ε.Ε. με ειδικά τμήματα για το φυσικό περιβάλλον, την αρχιτεκτονική κληρονομιά αλλά και την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

➤ Μια απόφαση της περασμένης Γενικής Συνέλευσης αφορά στην εφάπαξ συνδρομή. Τα τακτικά μέλη μπορούν να πληρώσουν μια φορά διά βίου το ποσό των 1.000 €.

➤ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ συμμετείχε μαζί με άλλες 6 περιβαλλοντικές οργανώσεις (WWF Ελλάς, Αρκτούρος, Αρχελών, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία και ΜΟm) στην επεξεργασία και υποβολή δέσμης προτάσεων σχετικά με τη διαχείριση των Προστατευόμενων Περιοχών η οποία κατατέθηκε το Φεβρουάριο του 2002 στην Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ.

➤ Ολοένα αυξανόμενη είναι και η κίνηση του εντευκτηρίου με αποτέλεσμα τη συνεχή διοργάνωση εκδηλώσεων. Για παράδειγμα, το χώρο της Ελληνικής Εταιρείας επέλεξαν για το συνέδριό τους οι βρετανοί επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται και στην Ελλάδα, όπως και οι σύζυγοι των 40 πρεσβευτών που βρίσκονται στη χώρα μας.

Ακόμα, στο ανακαινισμένο ισόγειο έλαβε μέρος το Greek-Turkish Forum. Επιπλέον, 80 δημοσιογράφοι από όλο τον κόσμο που αρθρογραφούν για πολιτιστικά θέματα διάλεξαν την Τριπτόδων 28 για μια παρουσίαση της ελληνικής διατροφής και κουζίνας από την κα Diane Kochilas και τον κ. Ηλία Μαμαλάκη, δημοφιλή παρουσιαστή του Mega. Τέλος, την Ελληνική Εταιρεία πρότιμησε και η Πύρνα για μια από τις εκδηλώσεις της.

Ετήσιος απολογισμός 2001-2002

του Προέδρου της Ε.Ε., Κ. Καρρά

Το ΔΣ συνεδρίασε τρεις φορές από τον Απρίλιο μέχρι το Δεκέμβριο 2001 (μία φορά στη Θεσσαλονίκη), ενώ άλλες δυο συναντήσεις έγιναν ή θα γίνουν το 2002 πριν από τη ΓΣ. Η Εκτελεστική Επιτροπή συνεδρίασε επτά φορές από τον Απρίλιο μέχρι το Δεκέμβριο 2001, ενώ άλλες τέσσερις συναντήσεις έγιναν ή θα γίνουν το 2002 πριν από τη ΓΣ.

Το κτίριο της Τριπόδων 28

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ εγκαταστάθηκε στην οδό Τριπόδων 28 προς τα τέλη του 1991. Η αναστήλωση τιμήθηκε με δίπλωμα από την EUROPA NOSTRA. Η Τριπόδων 28 παραμένει το κύριο περιουσιακό στοιχείο του Σωματείου καθώς και το εντυπωσιακό κέντρο των πολλαπλών δραστηριοτήτων του. Στο διάστημα της δεκαετίας που πέρασε δεν έγιναν σημαντικές επισκευές ή αλλαγές στη διαρρύθμιση των χώρων. Στο τρέχον έτος 2001-2002 βράβηκε το μεγαλύτερο τμήμα της πρόσοψης καθώς και πολλοί εσωτερικοί χώροι, μεταφέρθηκε, αναδιοργανώθηκε και εμπλουτίστηκε η βιβλιοθήκη, λειτούργησε το εντευκτήριο για τα μέλη και τους φίλους, οργανώθηκε και λειτούργησε πωλητήριο και άνοιξαν οι χώροι του ισόγειου για πολλές νέες δραστηριότητες, όπως τις πρώτες σειρές μαθημάτων «Τα Μνημεία της Ακρόπολης και η αναστήλωσή τους» και «Κήποι και Αυλές», χωρίς να παραμεληθούν οι παλαιές. Τέλος, πρόσφατα αναδιαμορφώθηκε και φυτεύτηκε εκ νέου η αυλή. Θα ήταν αδιανόητο να είχαν επιτευχθεί όλα τα ανωτέρω χωρίς την αφοσίωση της Επιτροπής Κτιρίου που απαρτίζεται από το Γενικό Γραμματέα κ. Κώστα Σταματόπουλο, την κα Λυδία Καρρά, μέλος του ΔΣ και υπεύθυνη για σχέσεις με τα μέλη, τον κ. Απόστολο Δοξιάδη, την κα Τώνια Λεμπέση, τη συνεργασία του ταμία κ. Αλεξάνδρου Αισώπου καθώς και τη συνει-

σφορά των κυριών Χίλαρυ Σακελλαριάδη, Νάντιας Ποταμιάνου, Δέσποινας Στρατήγη και πολλών άλλων. Υπήρξαν πράγματι συγκινητικές δωρεές τόσο από φυσικά πρόσωπα όσο και από επιχειρήσεις. Το Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη, από τους πιο γενναιόδωρους υποστηρικτές του έργου της Ε.Ε., δώρησε τρεις υπολογιστές και δυο εκτυπωτές. Η κα Σοφία Πηλαβάκη προσέφερε την εργασία της για το σχεδιασμό της φύτευσης του κήπου. Ο κ. Δημήτρης Κωνσταντινίδης και η εταιρεία YALCO δώρισαν όλα τα

εγκατάσταση των ξύλινων πάγκων στον ίδιο χώρο. Τέλος, με εντολή του κ. Γιώργου Ποταμιάνου κατασκευάστηκε μια νέα βιβλιοθήκη. Με εξαίρεση την τελευταία αυτή προσφορά, όλες οι άλλες δωρεές, μεγάλης συνολικής αξίας, έγιναν ως αποτέλεσμα επαφών που έκανε η κα Λυδία Καρρά. Με το άνοιγμα των γραφείων μας στα μέλη και τους φίλους διαμορφώνονται νέες σημαντικές προοπτικές για την Ε.Ε. οι οποίες, όμως, εξαρτώνται από τα ίδια τα μέλη. Εάν, όπως ήδη αρχίζει να συμβαίνει, τα μέλη μας ενδια-

Από την εκδήλωση των 80 πολιτιστικών δημοσιογράφων.

κομψά γυαλικά και πιατικά που χρησιμοποιούνται στο εντευκτήριο, ο κ. Μ. Χριστοφοράκος, εκ μέρους της SIEMENS Hellas, όλα τα μηχανήματα της κουζίνας, και ο κ. Μ. Παπαχρήστου με την Building Support την

φερθούν να εγγράψουν περισσότερους φίλους, προτείνουν άξια δόκιμα μέλη και οργανώσουν νέες δραστηριότητες στους χώρους της Τριπόδων 28, ο κύκλος εκείνων που πιστεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος

Ο Πρόεδρος και το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Εταιρείας ευχαριστούν θερμά τον κ. Γιώργο Δραγώνα για την ευγενική προσφορά του να αναλάβει την προετοιμασία, επιμέλεια και παραγωγή τεσσάρων τευχών του Ενημερωτικού Δελτίου της Ε.Ε.

και της πολιτιστικής κληρονομιάς θα διευρυνθεί και θα ενδυναμωθεί κατά τα προσεχή έτη.

Από την επίσκεψη του Υφ. Αμύνης της Ισπανίας και του κ. Μ. Κακογιάννη στο εντευκτήριο της Ε.Ε.

Οικονομική θέση της Ε.Ε.

Με την τροποποιημένη δομή της Ε.Ε. το κάθε Ειδικό Συμβούλιο μπορεί να διαχειρίζεται το δικό του ταμείο και μέσα στα όρια των δυνατοτήτων του να απασχολεί ένα συνεργάτη και να υποστηρίζει το κεντρικό ταμείο. Το σχήμα αυτό έχει αποδειχθεί μέχρι στιγμής ωφέλιμο, μολοντί περίπλοκο. Τα Ειδικά Συμβούλια πράγματι δραστηριοποιούνται για την εξεύρεση πόρων με αρκετή επιτυχία. Ένα από αυτά, το ΣΦΥΠ, είναι ιδιαίτερα ισχυρό οικονομικά διότι το χωριστό του ταμείο προϋπήρχε του νέου Καταστατικού και είχαν κατατεθεί σ' αυτό οι πρόσοδοι από αξιολογες μελέτες που εκπονήθηκαν ιδίως για την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό την επίβλεψη του κ. Μιχάλη Σκούλλου. Πρέπει, επίσης, να αναφερθεί ο ενθουσιασμός των εκπαιδευτικών που οργανώνουν το δίκτυο «ΤΟ ΣΠΟΡΑΚΙ ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ» για 135 δημοτικά σχολεία και νηπιαγωγεία ανά τη χώρα με την οικονομική στήριξη του κ. Θεμιστοκλή Βώκου και, από το έτος 2001, του υπουργείου Μακεδονίας Θράκης, υπό την ηγεσία του κ. Γιώργου Πασχαλίδη. Το ΣΑΚ έχει αναλάβει σημαντικές αναστηλώσεις με την υποστήριξη του Ιδρύματος Λεβέντη, του Ιδρύματος Λέων Λαιμός, του Ιδρύματος Νιάρχου και του SPGH. Αντίθετα, δεν έχει ίσως ακόμα βρεθεί

η αποτελεσματικότερη σχέση μεταξύ του κέντρου και των τοπικών επιτροπών. Μέλημα και του Παραρτήματος Θεσσαλονίκης είναι η οικονομική του ανόρθωση ώστε σταδιακά να μειωθεί η εξάρτησή του από το Κέντρο. Ιδίως όμως, χρειάζεται ενδυνάμωση και το ίδιο το Κεντρικό Ταμείο. Είναι λογικό ότι, ενώ τα επιμέρους Ειδικά Συμβούλια μπορούν και πρέπει να ζήσουν από τη δουλειά και τις δραστηριότητές τους, αντίθετα ο κεντρικός κορμός της Ε.Ε. δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς ένα βασικό αριθμό συνεργατών. Τούτο απαιτεί μια στρατηγική εξεύρεσης πόρων από ιδιώτες και ιδρύματα που αποδέχονται τους στόχους μας. Αυτή η βασική χρηματοδότηση δεν μπορεί να προέλθει από συγκεκριμένη εργασία διότι αποτελεί την προϋπόθεση οποιασδήποτε εργασίας και όλων αδιακρίτως των δραστηριοτήτων μας.

Τα τελευταία χρόνια, εκτός από τις συνδρομές μελών και μιας γενναιοδωρης δωρεάς από το Ίδρυμα Σαμούρκα για την έκδοση του Δελτίου μας στην περίοδο 1999-2001, το κεντρικό ταμείο της Ε.Ε. στηρίχθηκε κυρίως στα έσοδα ειδικά οργανωμένων εκδηλώσεων, όπως για τον εορτασμό της εικοσιπενταετίας από την ίδρυση της Ε.Ε. στο Μέγαρο Μουσικής, τη δημοπρασία των Christie's το 1999 με έσοδα που ξεπέρασαν τα 30.000.000 δρχ. και την πρεμιέρα του «Βυσσινόκηπου» του επίτιμου μέλους μας κ. Μιχάλη Κακογιάννη τον Ιανουάριο 2000. Την πρωτοβουλία και την εκτέλεση και των τριών αυτών εκδηλώσεων είχαν είτε ο κ. Γιώργος Ποταμιάνος είτε ο κ. Κώστας Καρράς.

Ήταν λοιπόν, ολοφάνερο ότι απαιτείται μια μεθοδευμένη εκστρατεία για να ενισχυθεί με μεσοπρόθεσμη βάση το κεντρικό ταμείο. Ασφαλώς, η μεγαλύτερη ευθύνη για την εξεύρεση νέων πόρων ανήκει στο ΣΟΚ, με Πρόεδρο τον κ. Γιώργο Ποταμιάνο, το οποίο και ανταποκρίθηκε αποτελεσματικά.

Συγκεκριμένες δραστηριότητες

Από την πρώτη μεγάλη πανελλαδική έρευνα «Η Περιβαλλοντική Συνείδηση του Έλληνα», που χρηματοδοτήθηκε με μεγάλη γενναιοδωρία αλλά επίσης παραδειγματική έλλειψη ανάμιξης στη διαδικασία της έρευνας από την Coca-Cola Hellas επιβεβαιώθηκαν ορισμένες παλαιότερες ενδείξεις, αλλά προστέθηκαν σημαντικότερα νέα στοιχεία. Μια πρώτη, και σίγουρα ατελής, αντίδραση της Ε.Ε. ήταν να προωθήσει δυο νέα προγράμματα. Το πρώτο έγινε εφικτό με μια δωρεά του μέλους μας κ. Ανδρέα Πεταλά και αφορά στη συγγραφή εκ μέρους του κ. Κώστα Βασιλάκη ενός βιβλίου, «Ελαφροπάτητοι επί της Γης», που φιλοδοξεί να αποτελέσει έναν περιβαλλοντικό οδηγό για τον πολίτη. Η έκδοσή του αναμένεται στο τρέχον έτος. Ένα τελείως άλλο τμήμα περιβαλλοντικού προβληματισμού είναι πιο μακροπρόθεσμο. Προέρχεται από την εμπειρία του μέλους μας, κ. Γιάννη Παλαιοκρασά, ως Επιτρόπου για το περιβάλλον στις Βρυξέλλες από το 1993 έως το 1995, όταν ενστερνίσθηκε την άποψη ότι σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες η βελτίωση του περιβάλλοντος θα ευνοείτο από τη σταδιακή μετατόπιση του φορολογικού βάρους προς ορισμένους ρύπους ή ρυπογόνα προϊόντα ή πρώτες ύλες εν ανεπαρκεία, με αντίστοιχη μείωση της επιβάρυνσης της ανθρώπινης εργασίας.

Κοινές δράσεις με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις

Από χρόνια η Ε.Ε. συνεργάζεται στενά με τρεις άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις (την Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία και το WWF Ελλάς) σε κοινούς αγώνες. Παραδείγματα, η δικαστική μάχη για ματαίωση της εκτροπής του Αχελώου που, ως γνωστό, έχει μέχρι στιγμής στεφθεί με επιτυχία, χωρίς όμως να παραγνω-

ρίζουμε τις σοβαρές ζημίες που έχουν ήδη προκληθεί στο τοπικό περιβάλλον, τον αγώνα σε σχέση με την πρόσφατη αναθεώρηση του Συντάγματος όπου, τελικά, επιτεύχθηκε μια διατύπωση που δεν επιφέρει ζημιά (χωρίς να είναι πρωτοποριακή διεθνώς, όπως ήταν το Άρθρο 24 το 1975) και τέλος τον αγώνα για το Μαραθώνα-Σχοινιά. Όσον αφορά τουλάχιστον στην έκταση που έλαβε διεθνώς ο τρίτος αυτός αγώνας ήταν ασφαλώς ο πιο επιτυχημένος μέχρι σήμερα και ο αγώνας αυτός δεν έχει τερματισθεί.

Οι κοινοί αυτοί αγώνες αναγνωρίστηκαν σε μια χειρονομία μεγάλης γενναιοδωρίας από την Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, όταν τον περασμένο Οκτώβριο τίμησε τις άλλες τρεις οργανώσεις με το βραβείο «Βύρων Αντύπα». Η τελετή, που έγινε στο χώρο της Αρχαιολογικής Εταιρείας με την ευκαιρία του εορτασμού της πεντακονταετίας της ίδρυσης της Εταιρείας Προστασίας της Φύσης, επισφράγισε την αίσθηση ότι οι περιβαλλοντικές μη κυβερνητικές οργανώσεις δίνουμε προτεραιότητα στα κοινά μας ιδανικά και τους κοινούς μας στόχους.

Εορτασμοί για την τριακονταετία της Ελληνικής Εταιρείας

Το Σεπτέμβριο εορτάσαμε την απονομή εκ μέρους της EUROPA NOSTRA ενός τιμητικού διπλώματος, με πρόταση του ΣΑΚ, στο υπαίθριο μουσείο υδροκίνησης στη Δημητσάνα, ένα από τα αξιολογότερα έργα αναστήλωσης βιομηχανικού μνημείου στη χώρα μας στο οποίο πρωτοστάτησε το Πολιτιστικό Ίδρυμα της ΕΤΒΑ. Τον Οκτώβριο για πρώτη φορά τιμήθηκε έλληνας πολίτης και για πρώτη φορά ευρωπαίος τεχνίτης με ένα από τα τρία μετάλλια που απονέμει κατ' έτος η EUROPA NOSTRA. Στο πρόσωπο του Γιάννη

Αρμπιλιά επάξια τιμήθηκε τόσο ο ίδιος όσο και όλοι οι συνάδελφοί του. Η παρουσία και ομιλία του Υπουργού στην τελετή, όπως και εκείνη του κ. Χ. Μπούρα, προέδρου της Επιτροπής Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης, και του κ. Α. Συμεών ως προέδρου του ΣΑΚ ήταν δηλωτική των επιτευγμάτων που μπορούν να υπάρχουν όταν ο επιτυχημένος σχεδιασμός ενός κρατικού φορέα συνδυάζεται με την ενεργό συμπαράσταση της κοινωνίας των πολιτών. Τον ερχόμενο Ιούνιο θα εορτάσουμε δυο ανάλογες επιτυχίες.

Η πρώτη αφορά στη βράβευση εκ μέρους της EUROPA NOSTRA της εξαιρετικής αναστήλωσης από την Εφορεία Βυζαντινών Μνημείων στη Θεσσαλονίκη της εκκλησίας του Αγίου Παντελεήμονα. Το άλλο αφορά στη βράβευση του νέου Βυζαντινού Μουσείου που εγκαταστάθηκε σε αναστηλωμένο νερόμυλο της Βέροιας. Ελπίζεται ότι πολλά μέλη της Ε.Ε. θα λάβουν μέρος στους εορτασμούς αυτούς. Τέλος, το έτος 2002-2003 είναι έτος εορτασμού για την ίδια την Ε.Ε. Συμπληρώνουμε το φθινόπωρο τριάντα χρόνια ενεργού δράσης και αγώνα για το περιβάλλον και την πολιτιστική μας κληρονομιά.

Ήδη, με τη γενναιοδωρη στήριξη του Ιδρύματος Λεβέντη, που τόσες φορές έχει έλθει αρωγός στις προσπάθειές μας, προετοιμάζεται το ιστορικό μας αρχείο και μια κινητή έκθεση. Στις 29 Σεπτεμβρίου η εφημερίδα «Καθημερινή» κάνει αφιέρωμα στις «Επτά Ημέρες» στο έργο της Ε.Ε. και την Τρίτη 8 Οκτωβρίου 2002 οργανώνεται συναυλία στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού με τραγούδια των Ελλήνων για τη Φύση και την Πολιτιστική Κληρονομιά. Ας είμαστε όλοι παρόντες για να εορτάσουμε το παρελθόν και να εμψυχωθούμε για νέους αγώνες στο μέλλον.

ΟΙ ΔΩΡΗΤΕΣ ΜΑΣ

Εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας σε όσους ενίσχυσαν την Ε.Ε. με δωρεές συγκεκριμένων χρηματικών ποσών κατά το διάστημα μεταξύ των Γενικών Συνελεύσεων 2001-2002. Αναφέρουμε δωρεές πάνω από 300 €.

Δωρεές για το κεντρικό ταμείο:

Δωρεές για μια τριετία:

ΜΑΤΡΩΝΑ ΕΓΩΝ - ΞΥΛΑ	5.000.000 Δρχ.
ΚΩΣΤΑΣ & ΛΥΔΙΑ ΚΑΡΡΑ	1.000.000 Δρχ.
ΠΑΝΝΗΣ ΛΥΡΑΣ	3.500.000 Δρχ.
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ	
Γ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ ΑΕ ΕΑΝΕ	3.000.000 Δρχ.
ΝΙΚΟΣ ΛΑΙΜΟΣ	5.000.000 Δρχ.
ΘΑΝΑΣΗΣ ΜΑΡΤΙΝΟΣ	5.000.000 Δρχ.
ΓΡΗΓΟΡΗΣ & ΠΑΜΕΛΑ	
ΧΑΤΖΗΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ	5.000.000 Δρχ.
ΒΟΡΙΔΗ ΝΤΟΝΤΑ	1.000.000 Δρχ.

Εφάπαξ Δωρεές

LEA ANNA	500 Δολλάρια
ΒΑΣΙΛΗΣ ΔΡΟΒΙΝΗΣ	500.000 Δρχ.
ΠΕΙΡΑΪΚΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΣ	500.000 Δρχ.
ΕΛΛ. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΧΕΡΣΑΙΩΝ	
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	500.000 Δρχ.
ΔΗΜ. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ -	
ΗΛΕΚΤΡ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	1.500.000 Δρχ.
ΒΥΡΩΝ ΑΡΓΥΡΗΣ - CONCEPTOURS	1.000.000 Δρχ.
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΤΣΑΦΟΣ - ΝΗΡΕΥΣ	350.000 Δρχ.
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	1.000.000 Δρχ.

Δωρεές για το πρόγραμμα «ΣΠΟΡΑΚΙ»:

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΒΑΚΟΣ	10.750 Δολλάρια
ΥΠ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	5.000.000 Δρχ.

Δωρεά για το πρόγραμμα «ΝΑΥΤΙΛΟΣ»:

METROLIFE	1.000.000 Δρχ.
-----------	----------------

Δωρεές για το πρόγραμμα

«Η ΟΔΟΣ ΤΡΙΠΟΔΩΝ»:

Ι. ΧΑΤΖΗΠΑΤΕΡΑΣ (SPGH)	5.000 Δολλάρια
------------------------	----------------

Δωρεές για την Πλάκα:

ROBERT Mc CABE	1.000.000 Δρχ.
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1.000.000 Δρχ.

Δωρεές για άλλες δραστηριότητες:

ΙΔΡΥΜΑ ΣΑΜΟΥΡΚΑ (Δελτίο Ε.Ε.)	500.000 Δρχ.
ΙΔΡΥΜΑ ΝΙΑΡΧΟΥ (αποκατάσταση της Αγίας Κυριακής, Παλαιχώρα Αιγίνης)	27.500.000 Δρχ.
Π. ΚΑΛΟΓΕΡΑΣ SPGH (Πιθάκια Ε.Ε.)	4.500 Δολλάρια
ΙΔΡΥΜΑ ΛΕΒΕΝΤΗ (Αρχείο και Φωτογραφική Έκθεση Ε.Ε.)	5.380.000 Δρχ.

Ευχαριστούμε επίσης τους δωρητές εξοπλισμού και τους επιχειρηματικούς χορηγούς συγκεκριμένων προγραμμάτων οι οποίοι αναφέρονται στο συντομευμένο επίσιο απολογισμό. Ακόμα ευχαριστούμε τον κ. Π. Γραμματόπουλο ο οποίος έκανε αφιλοκερδώς τη μελέτη πυρασφάλειας του κυρίου της Ε.Ε. Τέλος, ευχαριστούμε τους κ. Κ. Μπουτάρη και Π. Καρακάστα οι οποίοι πρόσφεραν το κρασί της εκδήλωσης προς τιμήν του Ι. Αρμπιλιά που δόθηκε στην Ε.Ε.

Οι **δικοί** μας άνθρωποι

ΓΙΩΡΓΟΣ Α. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ

Από τους ιδρυτές της Ε.Ε. και μέλος του ΔΣ από το 1989. Σήμερα Αντιπρόεδρος, μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής και Πρόεδρος Συμβουλίου Οικονο-

μικής Κινητοποίησης. Προσφέρει τις υπηρεσίες του σε διάφορους τομείς δραστηριοτήτων της Εταιρείας. Συμμετείχε σε συνέδρια και στην οργάνωση εκδηλώσεων –μεταξύ των οποίων η εκδήλωση για τον «Άνθρωπο και το Περιβάλλον» στο Μέγαρο Μουσικής, η παρουσίαση του «Βυσιονόκηπου» του Μιχάλη Κακογιάννη, η υλοποίηση στην Κεφαλονιά της μόνιμης έκθεσης του «Γεράσιμου Στέρη» ως και το CD «Το Λάλον Ύδωρ» που εκδόθηκε από την εταιρία ΛΥΡΑ με σολίστ στο πιάνο τη Ναταλία Μιχαηλίδου για το «Έτος Νερού - UNEP 2002 και Ηνωμένων Εθνών 2003».

Σπούδασε Νομικά και Φυσικομαθηματικά. Εργάζεται στο ναυτιλιακό χώρο (Πρόεδρος Ηπειρωτικής Ατμοπλοΐας και Επίτιμος Πρόεδρος Royal Olympic Cruises). Παράλληλες δραστηριότητες: συγγραφική και δισκογραφική δουλειά που έχει αναγνωρισθεί με βραβεύσεις

διεθνώς. Είχε προταθεί για το Grammy Award το 1981. Μέλος του ΔΣ του Bureau Veritas Ελλάδος. Ιδρυτικό Μέλος του Ιδρύματος Ελληνικού Πολιτισμού. Μέλος της Ελληνικής Εταιρίας Συνθετών και Συγγραφέων. Επίτιμος Πρόξενος Ισπανίας στον Πειραιά. Διακρίσεις: μετάλλια Εθνικής Αντίστασης, Commendatore και Grande Ufficiale Ιταλίας και Civil Merit Medal Ισπανίας.

ΧΑΡΙΣ ΚΑΛΛΙΓΑ

Κατάγεται από τη Σύμη και γεννήθηκε στο Κάιρο. Σπούδασε Αρχιτεκτονική στο ΕΜΠ. Από το 1967 σε συνεργασία με τον Αλέξανδρο Καλλιγά αναστηλώνουν σπίτια στη Μονεμβασία. Για την εργασία τους τιμήθηκαν το 1981 με το μετάλλιο της Europa Nostra, το πρώτο που πήρε η Ελλάδα. Έχουν δημοσιεύσει πολλά άρθρα για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς σε ελληνικά και ξένα περιοδικά. Η διδακτορική της διατριβή στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου είχε ως θέμα τις πηγές της ιστορίας της Βυζαντινής Μονεμβασίας. Είναι συγγραφέας του βιβλίου: *Byzantine Monemvasia. The Sources*, που πρόκειται σύντομα να κυκλοφορήσει και στα ελληνικά. Από το 1988 οργανώνει στη Μονεμβασία εκ μέρους του Μονεμβασιώτικου Ομίλου τα ετήσια Συμπόσια Ιστορίας και Τέχνης. Έχει δημοσιεύσει δυο συλλογές ποιημάτων: *Μίνωα Άκρα* (Αθήνα: Λέσχη, 1979 και 2001 σε αγγλική μετάφραση) και *Σκαρίφημα Προσωπικής Μυθολογίας* (Αθήνα: Εστία, 2001).

Η θάλασσα και το ψάρεμα ήταν η έμπνευση για το βιβλίο *8x8+8* (Μονεμβασία, 1992) που ασχολείται με τα χταπόδια και τη Μονεμβασία, που έγραψε μαζί με τον Αλέξανδρο Καλλιγά και εικονογράφησε η ίδια με υδατογραφίες. Για την ενασχόληση με τη ζωγρα-

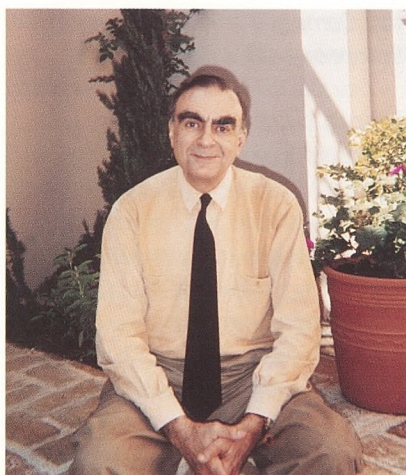
φική, που ξεκίνησε από πολύ παλιά, κέντρισμα ήταν η ερμηνεία του φωτός σε διάφορους ελληνικούς τόπους. Έχει κάνει τρεις εκθέσεις ζωγραφικής (1993 στην Αίθουσα Άνεμος, Κηφισιά, 1995

στο Πανεπιστήμιο του Πρίνστον και 2001 στην Γκαλερί Ζουμπουλάκη, Αθήνα). Από το 1996 μέλος του Ειδικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς (ΣΑΚ) και από τον Οκτώβριο του 2001 Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος. Αφού υπηρέτησε για τέσσερα χρόνια την Επιτροπή Κρίσεως Αρχαιολογικών Βραβείων της Europa Nostra, εξελέγη το 2000 μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της. Από τον Οκτώβριο του 1995 είναι Διευθύντρια της Γενναδείου Βιβλιοθήκης.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΔΩΡΟΒΙΝΗΣ

Γεννήθηκε στο Άργος και πήρε δίπλωμα Νομικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (1965). Με υποτροφία της Γαλλικής Κυβέρνησης συνέχισε μεταπτυχιακές σπουδές σε νομικά, πολιτική επιστήμη και ιστορία στο σημερινό Πανεπιστήμιο Ι του Παρισιού και έλαβε D.E.S. στην πολιτική επιστήμη. Δικηγόρος

στον Άρειο Πάγο και στο Συμβούλιο της Επικρατείας, ειδικευμένος σε θέματα Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος, πολιτικός επιστήμονας και ιστορικός. Έχει μακρά επιστημονική συνεργασία με τη Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή Αθηνών, της οποίας είναι και νομικός σύμβουλος, και συμμετείχε σε ομάδα εργασίας του CNRS για τη μελέτη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του Άργους και της αναβάθμισής της. Είναι συνεργάτης του περιοδικού «Αρχαιολογία» (σήμερα «και Τέχνες»), από την αρχή της έκδοσής του. Συνεργάστηκε σε διάφορα περιοδικά της Αθήνας και της Αργολίδας. Έχει δώσει σειρά μαθημάτων στο ΕΜΠ

(Τμήμα Αρχιτεκτόνων και Τμήμα Πολεοδομίας). Είναι μέλος του ΔΣ της Ε.Ε. από τον Αύγουστο του 1986, διετέλεσε Γενικός Γραμματέας από τον Οκτώβριο του 1997 και από τον Απρίλιο του 2000 είναι Γ' Αντιπρόεδρος. Από το 1993 ήταν εθνικός ανταποκριτής του Ευρωπαϊκού Γραφείου Περιβάλλοντος για το δικαίωμα στην περιβαλλοντική πληροφόρηση και μέλος σχετικού δικτύου ευρωπαίων νομικών. Έχει γράψει οδηγό για το δικαίωμα πρόσβασης στην περιβαλλοντική πληροφόρηση (1996), ενώ είναι εκπρόσωπος της Ε.Ε. στις διαδικασίες για τη σύμβαση του Άαρχους και στη σχετική συσπείρωση του ECOFORUM. Συνέβαλε στο να κερδηθούν σημαντικές δίκες (Αχελώου, Αράχovas, Πάτμου, Ύδρας, κτηρίου Κοραή - Πανεπιστημίου κ.α.)

ΒΑΣΩ ΚΟΥΒΕΛΗ - ΛΥΜΠΕΡΙΔΗ

Ο κατεξοχήν «άνθρωπος» της Ε.Ε., που επί δεκατέσσερα χρόνια με αφοσίωση, ευπρέπεια, συνείδηση και χαμόγελο κρατάει τα ηνία της Γραμματείας της Ε.Ε. Πτυχιούχος της Ανωτάτης Σχολής Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και απόφοιτος της Γερ-

μανικής Σχολής Αθηνών, ομιλεί Αγγλικά, Γαλλικά και Γερμανικά.

Στην Ε.Ε. από το 1988 προσέφερε και προσφέρει τις υπηρεσίες της ως υπεύθυνη συντονισμού της Γραμματείας και γραμματειακής υποστήριξης του Διοικητικού Συμβουλίου, της Εκτελεστικής Επιτροπής και της Γενικής

Συνέλευσης. Ακόμα ασχολείται με τη διεκπεραίωση οικονομικών θεμάτων, σε συνεργασία με τον Ταμία, την οργάνωση εκδηλώσεων και την ενημέρωση μελών, σχολείων και ομάδων που ενδιαφέρονται για το έργο και τη δράση της εταιρείας μας.

ΔΡΑΣΗ

Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς (ΣΑΚ)

Η Europa Nostra βραβεύει παλιό Υδρόμυλο της Βέροιας.

Ο υδρόμυλος της Βέροιας είναι ένα βιομηχανικό κτίριο των αρχών του 20ού αιώνα. Το 1981 μεγάλη πυρκαγιά κατέστρεψε το κτίριο αφήνοντας τους πέτρινους τοίχους και το μεταλλικό σκελετό παραμορφωμένο από τις υψηλές θερμοκρασίες. Επιτόπιες έρευνες και ιστορική τεκμηρίωση επέτρεψαν την ακριβή αναπαράστασή του. Η μελέτη αποκατάστασης ανέδειξε την αρχική μορφή, δομή και χαρακτηριστικά του κτιρίου στο οποίο προστέ-

θηκαν διακριτικές νέες κατασκευές για την άρτια λειτουργία του ως βυζαντινού μουσείου.

Το ΣΑΚ, κρίνοντας εντυπωσιακό το αποτέλεσμα και υψηλή την ποιότητα των εργασιών αποκατάστασης και ένταξης της νέας χρήσης, πρότεινε τη βράβευση του υδρόμυλου από την Europa Nostra. Η επιλογή αυτή αποδείχτηκε επιτυχής. Συγχαρητήρια οφείλονται σε όλους τους συντελεστές του έργου, στη Διεύθυνση Εκτελέσεως Έργων Μουσείων του ΥΠΠΟ για την επίβλεψη των εργασιών, στην κατασκευαστική εταιρία ΑΡΧΙΤΕΧ ΑΕ για την άρτια υλοποίηση της μελέτης καθώς και στην αρχιτέκτονα κ. Κλεο-

Ο παλιός Υδρόμυλος Βέροιας μετά την αποκατάστασή του.

πάτρα Θεολογίδου, μέλος της Ελληνικής Εταιρείας, για το σχεδιασμό αποκατάστασης του κτιρίου και τη μουσειογραφική μελέτη. Η εκδήλωση για την απονομή του διπλώματος θα γίνει τον 15 Ιούνιο 2002 στη Βέροια, στον υδρόμυλο.

Τα πιθάρια της Ε.Ε.

Όλοι γνωρίζουμε τα δυο μεγάλα πιθάρια που βρίσκονται στον ημιυπόγειο χώρο του κτιρίου της Ε.Ε., δίπλα στον αρχαίο τοίχο του 4ου αιώνα π.Χ. Τα πιθάρια αυτά που χρονολογούνται στους Βυζαντινούς Χρόνους και βρέθηκαν κατά χώραν, όταν γίνονταν οι εργασίες αποκατάστασης του κτιρίου, παρουσίαζαν σοβαρά προβλήματα φθοράς λόγω υγρασίας, του σεισμού του '99 και του κακού ψησίματός τους.

Ο συντηρητής κ. Νίκος Συναδάκης
εν ώρα εργασίας.

Το Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς επισήμανε την κακή κατάσταση των πιθαριών και ο Πρόεδρος της Ε.Ε. κ. Κώστας Καρράς πρότεινε την επιχορήγηση της συντήρησής τους στο ΔΣ της SPGH το Σεπτέμβριο 2001. Ο κ. Πέτρος Καλογεράς, μέλος του ΔΣ της SPGH, προσφέρθηκε να επιχορηγήσει τη συντήρηση η οποία ξεκίνησε το Φεβρουάριο του 2002. Οι συντηρητές της Α' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, κ. Θανάσης Καγκιούζης και Νίκος Συναδινάκης, καθάρισαν τα τοιχώματα των αγγείων και συγκόλλησαν τα σπασμένα τμήματά τους. Η συντήρηση των πιθαριών ολοκληρώθηκε στα

μέσα Μαρτίου και η Ε.Ε. προγραμματίζει εκδήλωση για να τιμήσει το χορηγό του έργου και να παρουσιάσει τα αρχαιολογικά ευρήματα που φυλάσσονται στους χώρους της, την προστασία των οποίων έχει αναλάβει ως ελάχιστο χρέος της.

Ειρήνη Γρατσία

Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΣΠΕ)

Δίκτυο Σποράκι

Επιτυχώς και για τη φετινή χρονιά 45 εκπαιδευτικοί και υπεύθυνοι Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης από τη Ν. Ελλάδα και την Ήπειρο παρακολούθησαν τα επιμορφωτικά σεμινάρια για το «ΔΙΚΤΥΟ ΣΠΟΡΑΚΙ» στα γραφεία της Ε.Ε. Είχαν την ευκαιρία με τη βοήθεια πεπειραμένων εκπαιδευτικών να γνωρίσουν και να μάθουν πώς εφαρμόζεται το υλικό. Οι εκπαιδευτικοί αυτοί είναι τα νέα μέλη του δικτύου για το σχολικό έτος 2001-2002. Για τους εκπαιδευτικούς της Μακεδονίας-Θράκης πραγματοποιήθηκε ανάλογο σεμινάριο από 30 Νοεμβρίου-2 Δεκεμβρίου στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης των Άνω Πορόιων Σερρών. Η διοργάνωση του κατέστη δυνατή με την ευγενική χορηγία του υπουργείου Μακεδονίας-Θράκης. Παράλληλα, δόθηκε η δυνατότητα σε περίπου 15 σχολεία από Μακεδονία-Θράκη να ενταχθούν στο Δίκτυο.

- Ο πρόεδρος του ΣΠΕ κ. Βασίλης Ψαλλιδάς συμμετείχε στο πρόγραμμα επιμόρφωσης *Comenius - «Mare e vita»* ή «Sea and Life» στο Brindisi της Ιταλίας. Η εκπαίδευση αφορούσε στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για το θαλάσσιο περιβάλλον.

- Στην αίθουσα εκδηλώσεων της Ε.Ε., το 17ο Δημοτικό Σχολείο Αμαρουσίου, μαζί με εκπροσώπους εκπαιδευτικών από ευρωπαϊκά σχολεία, πραγματοποίησε παρουσίαση του προγράμμα-

τος *Comenius - «A bird's eye view of European fresh waters»*.

Φωτεινή Βακιτσιδίου

Δίκτυο Ναυτίλος

«Το σεντούκι του Ναυτίλου ξεκίνησε το ταξίδι του» από τα σχολεία των νησιών των Κυκλάδων. Θα μένει σε κάθε «λιμάνι» περίπου μια εβδομάδα και για τον επόμενο προορισμό θα μεταφέρει κάτι χαρακτηριστικό από τον τόπο που επισκέφθηκε.

Βασιλική Νίκα - Φωτεινή Βακιτσιδίου

Συμβούλιο Φυσικού Περιβάλλοντος (ΣΦΥΠ)

5η Επιστημονική Ημερίδα Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας

Στις 7 Μαρτίου 2002 διοργανώθηκε από το ΣΦΥΠ, σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιολογίας και τις Ερευνητικές Ομάδες Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας και Χημείας Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αθηνών, υπό την οργανωτική ευθύνη και συντονισμό της Δρ. Α. Καραλή Γιαννακοπούλου, η 5η Ημερίδα Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας με θέμα «Ζητήματα Βιοαρχαιολογίας και Περιβάλλοντος».

Στόχος της Ημερίδας αυτής ήταν η μελέτη της επίδρασης του περιβάλλοντος στον άνθρωπο σε όλες τις φάσεις της εμφάνισης και εξέλιξης του πάνω στη Γη αλλά και η επίδραση του ανθρώπου στο ίδιο του το περιβάλλον. Παρουσιάστηκαν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες ομιλίες από διακεκριμένους έλληνες και ξένους επιστήμονες.

Οι γενικοί στόχοι των ομιλιών της Ημερίδας ήταν να καταδείξουν:

- α. Τον πλούτο των πληροφοριών περιβαλλοντικής φύσεως.
- β. Τη δυνατότητα προσέγγισης και κατανόησης του περιβάλλοντος προηγούμενων εποχών με τη βοήθεια των σύγχρονων επιστημονικών μεθόδων.
- γ. Τη χρησιμοποίηση της διεπιστημονικής προσέγγισης.
- δ. Να δώσουν την ευκαιρία περαιτέρω

γνωριμίας και συνεργασίας μεταξύ επισημόνων, ομάδων και φορέων από τομείς σχετικούς με το αντικείμενο.

Επίσκεψη στο Αειφόρο Αγρόκτημα Αμφίκαια

Στις 11 και 12 Μαΐου 2002 προγραμματίζεται επίσκεψη των μελών της Ε.Ε. στο Αγρόκτημα Αμφίκαια της οικογένειας Μώρου. Όσα μέλη ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν παρακαλούνται να επικοινωνήσουν με τη γραμματέα του ΣΦΥΠ κα Μ. Μαντζάρα στο τηλ.: 010 32 25 245 ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση elet@ellinikietairia.gr.

Συναντήσεις του ΣΦΥΠ

Στις 5 Μαρτίου 2002 πραγματοποιήθηκε η Δεύτερη Συνάντηση των μελών του ΣΦΥΠ, ενώ η επόμενη έχει οριστεί για την Παρασκευή 12 Απριλίου στις 5:00 μ.μ. στα γραφεία της Ε.Ε. Θέματα που απασχόλησαν τα μέλη του ΣΦΥΠ στη Δεύτερη Συνάντησή τους ήταν μεταξύ άλλων:

➔ Τα προγράμματα για το Νερό που εκπονούνται σε συνεργασία με το ΜΙΟ - ECSDE όπως: (α) Η προώθηση του Εκπαιδευτικού Υλικού «Το Νερό στη Μεσόγειο», (β) Η Κινητή Έκθεση για το νερό και (γ) Η διοργάνωση ημερίδας στις αρχές Ιουνίου, σε συνέχεια σχετικού συνεδρίου του ΜΙΟ - ECSDE, με θέμα «Effective Water Governance».

➔ Η οικοδόμηση της περιοχής Κορακάρη Χίου που είναι χαρακτηρισμένη ως δασική. Αποφασίστηκε να σταλεί σχετική επιστολή υποστήριξης προς το Νομαρχιακό Συμβούλιο Χίου.

➔ Το θέμα της κατασκευής Εμπορικού Λιμένα στο Μώλο Μαρμάρων Πάρου, σε συνέχεια επιστολών που έχουν σταλεί προς την Ε.Ε. από τοπικούς φορείς.

➔ Το θέμα των προγραμματιζόμενων έργων στα όρια του Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας και το σχετικό ψήφισμα σε

συνεργασία και με τις άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις.

➔ Η συμμετοχή στις εκδηλώσεις της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος με τίτλο «GREEN WEEK» που προγραμματίζονται για τον Απρίλιο του 2002.

➔ Η Υποβολή Προτάσεων προς χρηματοδότηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο χρηματοδοτικής γραμμής που καλύπτει προγράμματα ετήσιας διάρκειας.

Διημερίδα στο Δήμο Αστακού

Στις 26 & 27 Ιανουαρίου 2002 διοργανώθηκε με μεγάλη επιτυχία από το ΣΦΥΠ Διημερίδα στο Δήμο Αστακού-Αιτωλοακαρνανίας σε συνεργασία με το Δήμο και την Τοπική Αναπτυξιακή Εταιρεία με θέμα «Προβλήματα περιβάλλοντος και προοπτικές αειφόρου ανάπτυξης». Κατά τη διάρκεια της Διημερίδας αυτής παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα εμπεριστατωμένων σχετικών μελετών του Πανεπιστημίου Αθηνών, που εκπόνησαν υπό την επιστημονική ευθύνη του κ. Σκούλλου οι Μαρία Ελευθεριάδου, Χρήστος Μπε-

Στιγμιότυπα από την εκδήλωση στον Αστακό.

λιάς και Δημήτρης Λάμπρου. Θέματα που καλύφθηκαν ήταν η κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος της περιοχής, το πρόβλημα των ιχθυοκαλλιεργειών και οι διάφορες χερσαίες πηγές ρύπανσης καθώς και οι προοπτικές αξιοποίησης των γειτονικών βιοτόπων και η δυνατότητα αειφόρου ανάπτυξης της περιοχής.

Την εκδήλωση από την πλευρά του Δήμου επιμελήθηκε το μέλος της Ε.Ε.

Π. Θανασούλας, Πρόεδρος της Αναπτυξιακής Εταιρείας. Προλόγισε ο Δήμαρχος Αστακού κ. Σαμαράς, ενώ χαιρετισμό απηύθυναν οι βουλευτές της περιοχής κ. Μακριπίδης (ΠΑΣΟΚ), Μαγγίνας και Αγγελόπουλος (ΝΔ), ο Πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Αιτωλοακαρνανίας κ. Μοσχολιός, ο Πρόεδρος της Ε.Ε. κ. Κ. Καρράς και ο Γενικός Γραμματέας του Πανεπιστημίου Αθηνών καθηγ. Π. Κοντός.

Τη δεύτερη ημέρα έγιναν παρουσιάσεις πάνω σε θέματα τουρισμού και αειφόρου ανάπτυξης από μέλη του ΣΦΥΠ. Ο κ. Μ. Δασενάκης αναφέρθηκε στο νέο νομοσχέδιο για τον αιγιαλό, η κα Φ. Σακελλαριάδου στη σχετική νομοθεσία και κανονισμό για τις μαρίνες και τα λιμάνια, η κα Μ. Μαντζάρα στην εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας μιας τουριστικής περιοχής και η κα Α. Μώρου στο ζωντανό παράδειγμα μιας προσπάθειας αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης και οικοτουρισμού-αγροτουρισμού που πραγματοποιείται στο αγρόκτημα ΑΜΦΙΚΑΙΑ. Παρουσιάστηκαν, επίσης, τα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης με θέμα «Το Νερό στη Μεσόγειο» του ΜΙΟ - ECSDE, την προώθηση των οποίων έχει αναλάβει στην Ελλάδα το ΣΦΥΠ. Επίσης, ο αντινομάρχης Αιτωλοακαρνανίας παρουσίασε το σχεδιασμό της Νομαρχίας για την αντιμετώπιση των σοβαρών περιβαλλοντικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η περιοχή. Συζητήθηκαν οι προοπτικές για την εγκατάσταση μονάδος βιολογικού καθαρισμού και χώρου υγειονομικής ταφής απορριμμάτων στην ευρύτερη περιοχή αλλά και των προβλημάτων από τη λειτουργία μονάδων ιχθυοκαλλιεργειών, ιδιαίτερα στις δυτικές ακτές που τις διεκδικεί και η τουριστική ανάπτυξη, καθώς και τα προβλήματα από ελαιολιπίδια και καλλιέργειες στη γύρω περιοχή. Εξετάστηκε η δυνατότητα περαιτέρω συνεργασίας με το Δήμο Αστακού στην κατάσταση σχεδίου αειφόρου τουρι-

στικής ανάπτυξης και σειράς προγραμμάτων για προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του κοινού.

Παράρτημα Θεσσαλονίκης

Από Ιανουάριο-Μάρτιο 2002 πραγματοποιήθηκαν οι εξής δραστηριότητες:

1. Οργάνωση επίσημης εκδήλωσης στις 30 Ιανουαρίου για την κοπή της βασιλόπιτας στο cafe bar Bandiera.
2. Κατάθεση Υπομνήματος και συμμετοχή στην Ειδική Ομάδα Μελέτης για την προετοιμασία του διατάγματος Προστασίας των Παραδοσιακών Οικισμών του Κάτω Ολύμπου του υπουργείου Μακεδονίας-Θράκης.
3. Συμμετοχή στη δράση «Καθαρίστε τη Μεσόγειο» με υιοθέτηση στην Ακρόπολη της Θεσσαλονίκης (Επταπύργιο) και με ενεργοποίηση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης.
4. Συμμετοχή και χαιρετισμός της Ε.Ε. προς το 1ο Περιβαλλοντικό Συνέδριο Μακεδονίας (1 - 4 Μαρτίου 2002).
5. Συμμετοχή και εισήγηση στην «Ημερίδα για το Περιβάλλον και τον Πολιτισμό» που οργάνωσε η Ένωση Πολιτών Θεσσαλονίκης στις 4 Μαρτίου 2002.
6. Οργάνωση Εκδήλωσης στο Αμφιθέατρο του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού για την παρουσίαση των εκδόσεων των εκδηλώσεων των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς 1999-2001 με θέματα: • Αρχαία Λιμάνια • Υδάτινες Σχέσεις • Αρχαία Οικονομία. Η παρουσίαση έγινε από την κα Στέλλα Δρούγου, καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας ΑΠΘ και τον επιμελητή των εκδόσεων κ. Κώστα Σουέρεφ, δρ. Αρχαιολογίας. Ακολούθησε δεξίωση με την ευγενική προσφορά της εταιρείας ΣΟΥΡΩΤΗ ΑΕ.
7. Κατάθεση Υπομνήματος προς το Νομαρχιακό Συμβούλιο Θεσσαλονίκης και στον ημερήσιο Τύπο για την οικοπεδοποίηση του ανοιχτού γηπέδου της ΧΑΝΘ στο κέντρο της Θεσσαλονίκης.

Τοπική Επιτροπή Ξάνθης

Η σημασία των νερόμυλων

Από τους νερόμυλους της ορεινής Ξάνθης σήμερα οι περισσότεροι καταρρέουν ή μένουν σε αχρηστία, μολονότι είναι βέβαιο ότι και μόνη η ύπαρξή τους είναι σημαντική για τον πολιτισμό της ορεινής υπαίθρου –ιδίαιτερα για όσους από αυτούς είναι ακόμα σε χρήση και διαδραματίζουν

Μυλωνάδες της Ξάνθης.

ένα σημαντικό ρόλο στην οικονομία των ορεινών χωριών. Παράδειγμα αποτελούν οι νερόμυλοι που βρίσκονται σε τρία πανέμορφα Πομακοχώρια, στις Σάτρες, το Ωραίον και το Δημάριο. Πολλά θα μπορούσαν να γίνουν και στο Νομό Ξάνθης για τη σωτηρία όσων νερόμυλων έχουν απομείνει στην περιοχή ώστε οι λίγοι μυλωνάδες που δουλεύουν ακόμα να έχουν μια οικονομική στήριξη για να συντηρήσουν τους μύλους τους. Στην καλύτερη, βέβαια, περίπτωση, και με την αρωγή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, θα άξιζε οι νερόμυλοι να ενταχθούν σε αναπτυξιακά προγράμματα ώστε και να επιδιορθωθούν οι υπάρχουσες καταστροφές αλλά και να προβληθούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους με εκδόσεις, φυλλάδια, χάρτες κ.λπ., ώστε να αποτελέσουν ένα σημαντικό πόλο έλξης για οικοτουριστικές επισκέψεις. Σε όσα μέρη της Ελλάδας έγιναν παρόμοια βήματα τα αποτελέσματα ήταν πολύ ικανοποιητικά.

Νικόλαος Κόκκας

Επιτροπή Πρωτοβουλίας Κατοίκων Πλάκας (ΕΠΚΠ)

Δραστηριότητες-πρωτοβουλίες

Στις 22 Ιανουαρίου η Επιτροπή έκοψε την πρωτοχρονιάτικη πίτα της παρουσία πολλών κατοίκων της Πλάκας. Ήταν μια ευκαιρία να γνωρισθούν νέοι και παλαιοί κάτοικοι. Στις 4 Μαρτίου οργανώθηκε στο κτίριο της Ε.Ε. ημερίδα με θέμα «Η Πλάκα είκοσι χρόνια μετά τις νομοθετικές ρυθμίσεις: Απολογισμός. Τι πέτυχε, τι απέτυχε και τι πρέπει να γίνει», με την ευγενική χορηγία της Τράπεζας Πειραιώς. Στόχος της ημερίδας ήταν να γίνει απολογισμός για το τι απέδωσαν οι ρυθμίσεις –πολεοδομικές, τεχνικές και αρχιτεκτονικές– για την αναβάθμιση της Πλάκας είκοσι και πλέον χρόνια μετά την εφαρμογή του Προεδρικού Διατάγματος 81/1980 το οποίο εφαρμόστηκε για

Εκδήλωση για την Πλάκα.

αρκετά χρόνια με συνέπεια. Κύριοι ομιλητές ήταν ο κ. Δ. Ζήβας, αρχιτέκτων, ομότιμος καθηγητής ΕΜΠ, ο κ. Ι. Καλαντίδης, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος ΕΑΧΑ ΑΕ (Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων Αθηνών) και ο κ. Ι. Μιχαήλ, αρχιτέκτων-πολεοδόμος και στέλεχος του Συνήγορου του Πολίτη. Τα μέλη της Επιτροπής τόνισαν στις παρεμβάσεις τους ότι η εφαρμογή του Προεδρικού Διατάγματος έχει ατονήσει τα τελευταία χρόνια με αποτέλεσμα η περιοχή να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα που εστιάζονται κυρίως στις συνεχείς παραβιάσεις των χρήσεων

γης, στην αυξανόμενη ηχορύπανση, στην ελλιπή αστυνόμευση, καθώς και στις καταλήψεις των πεζοδρομίων και στην αύξηση του κυκλοφοριακού προβλήματος. Εκπρόσωποι του ΥΠΕΧΩΔΕ, του ΥΠΠΟ, της Αστυνομίας, του Δήμου και του Γραφείου Ιστορικού Κέντρου Πλάκας μίλησαν για το τι λειτουργεί και τι προτείνεται από την πλευρά τους. Ιδιαίτερα υποστηρίχθηκε η ιδέα να δοθούν για κατοικία μερικά από τα πολλά σπίτια που ανήκουν στο ΥΠΠΟ έτσι ώστε να ξαναζωντανέψουν περιοχές της Πλάκας που μένουν νεκρές.

Χριστίνα Λάσκαρη

Τοπική Επιτροπή Πρέβεζας

Η νεοσύστατη επιτροπή της Ε.Ε. διοργάνωσε εκδήλωση ενημέρωσης των κατοίκων της περιοχής για τις δραστηριότητες της Ε.Ε. την Κυριακή 27 Ιανουαρίου 2002. Στη Θεοφάνειο Αίθουσα Τέχνης στην Πρέβεζα, ο Πρόεδρος της Ε.Ε. κ. Κώστας Καρράς, σε εμπεριστατωμένη ομιλία του, αναφέρθηκε στους

σχετικών διαφανειών που επιμελήθηκε η κα Λυδία Καρρά. Η συμμετοχή του κοινού ήταν μεγάλη και το ενδιαφέρον ζωηρό. Η συζήτηση που ακολούθησε περιστράφηκε σε θέματα που αφορούσαν στα προβλήματα τόσο προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, με ιδιαίτερη έμφαση στον Αμβρακικό Κόλπο, όσο και της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, με άξονα τη φυσιογνωμία της πόλης της Πρέβεζας. Επισημάνθηκε η ανάγκη καταγραφής των αξιόλογων ιστορικών κτιρίων αλλά και αρχιτεκτονικών στοιχείων που θα αποτελέσουν βάση αναφοράς για το χαρακτήρα και το χρώμα της πόλης που χάνεται. Και, φυσικά, η προσπάθεια διατήρησης και αναπαλαίωσης όσων μνημείων έχουν διασωθεί. Η καταγραφή όλων αυτών των μνημείων θα αποτελέσει μια από τις προτεραιότητες δράσης της Τοπικής Επιτροπής και προς τούτο η Τ.Ε. κάλεσε αρωγούς όσους κατοίκους μπορούν να βοηθήσουν. Μεγάλο ενδιαφέρον εκδηλώθηκε από το κοινό για εγγραφή νέων μελών και φίλων της Ε.Ε. για να στηρίξουν την προσπάθεια. Επισημάν-

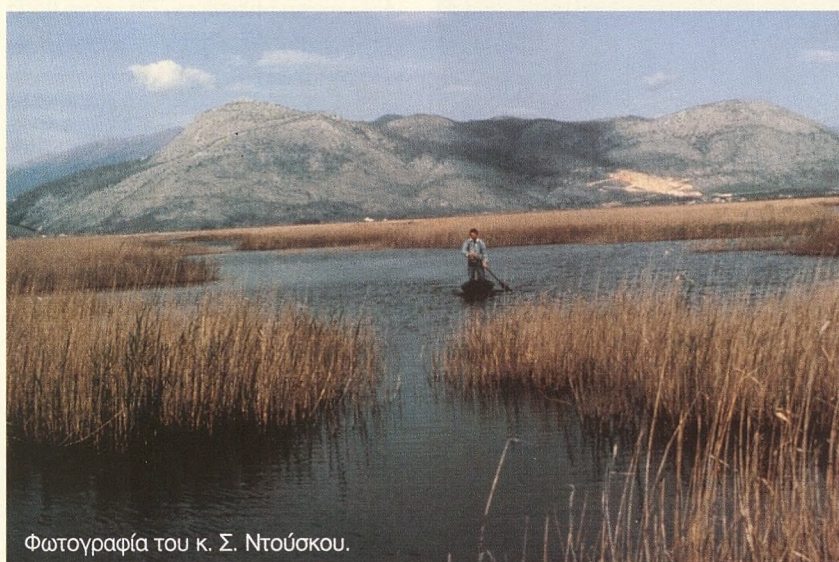
λοντικών προβλημάτων της Πρέβεζας. Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την επίσκεψη στην έκθεση φωτογραφίας βραβευμένων κτιρίων από την Eurora Nostra που λειτουργήσε στο χώρο της Λαϊκής Αγοράς. Το κοινό εντυπωσιάστηκε από τις αποκαταστάσεις και αναπαλαιώσεις των κτιρίων και ευχή όλων ήταν να γίνουν αντίστοιχα έργα και στην Πρέβεζα. Η έκθεση έμεινε ανοιχτή για ένα μήνα και την επισκέφθηκε πολύς κόσμος και οργανωμένα μαθητές σχολείων της περιοχής.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν από πλευράς Ε.Ε. ο Αντιπρόεδρος κ. Γ. Ποταμιάνος με τη σύζυγό του, ο Γ.Γ. κ. Κ. Σταματόπουλος και η κα Πατέρα.

Οι φιλοξενούμενοι και τα μέλη της ΤΕ Πρέβεζας μετά το τέλος της εκδήλωσης επισκέφθηκαν τη λιμνοθάλασσα της Ροδιάς μέσα στον Αμβρακικό Κόλπο. Εκεί ο π. Αγαθάγγελος Καμβύσης και μέλος της Ε.Ε. από την Ι. Μονή Προφήτου Ηλίου οργάνωσε μια πολύ ενδιαφέρουσα περιήγηση με βάρκες μέσα στον Αμβρακικό, με πρώτο σταθμό μια πασσαλόπηκτη εξέδρα πάνω στην οποία έχει χτιστεί ένα εκκλησάκι και ένας χώρος διαμονής των ψαράδων-φυλάκων του ιβαριού της λιμνοθάλασσας που ανήκει στην Ι. Μονή. Το τοπίο ήταν μαγευτικό. Στις όχθες του Αμβρακικού επισκεφθήκαμε τη βυζαντινή εκκλησία της Παναγίας της Ροδιάς που έδωσε και το όνομα στη λιμνοθάλασσα.

Η πρώτη επαφή της Ελληνικής Εταιρείας με το κοινό της Πρέβεζας υπήρξε εξαιρετικά επιτυχής και ευχαριστούμε τον Πρόεδρο και τα μέλη της Ε.Ε. για την άμεση ανταπόκρισή τους και τη συμμετοχή τους στην πρώτη μας εκδήλωση. Η ΤΕ δεσμεύεται, μετά και τη μεγάλη ανταπόκριση του κοινού, για δραστηριοποίηση προς αντιμετώπιση των θεμάτων που αφορούν στο Φυσικό Περιβάλλον και την Πολιτιστική Κληρονομιά της περιοχής μας.

Ελένη Συνεσίου

Φωτογραφία του κ. Σ. Ντούσκου.

σκοπούς, το έργο και τους αγώνες της Ε.Ε. από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα. Η ομιλία πλαισιώθηκε από προβολή

θηκε παράλληλα και το κενό που έρχεται να καλύψει η λειτουργία Τ.Ε. της Ε.Ε. στην αντιμετώπιση των περιβαλ-

Περιβαλλοντική φορολογική μεταρρύθμιση

της Αλεξάνδρας Ανδρουλακάκη, Υπ. Επικοινωνίας Ε.Ε.

Την Τρίτη 5 Μαρτίου 2002 πραγματοποιήθηκε η πρώτη από μια σειρά δράσεων που θα ολοκληρωθούν μέσα στο τρέχον έτος από την Ομάδα Εργασίας της Ε.Ε. για την Περιβαλλοντική Φορολογική Μεταρρύθμιση. Ο Πρόεδρος της, κ. Γ. Παλαιοκρασσάς, μαζί με τον Πρόεδρο της Ε.Ε., κ. Κ. Καρρά, έδωσαν την πρώτη συνέντευξη

φυσικούς πόρους. Η μετατόπιση αυτή ουσιαστικά καταδεικνύει τη φορολογική ουδετερότητα της πρότασης αφού το σύνολο των φόρων δεν αυξάνεται ούτε και μειώνεται. Η ελάφρυνση του φορολογικού βάρους της εργασίας κατά 10% έως το 2010 είναι ένα κατεξοχήν ουσιαστικό μέτρο κατά της ανεργίας και της υπερφορολόγησης του ανθρώπινου κεφαλαίου. Για να γίνει ακόμα πιο

είτε την τροπή των αγροτών προς βιολογικά ισοδύναμα είτε τη σημαντική μείωση της χρήσης χημικών ή τη σταδιακή ανάπτυξη λιπασμάτων λιγότερο επιβλαβών για το περιβάλλον. Ένα άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα που έδωσε κατά τη διάρκεια της συνέντευξης Τύπου ο κ. Γ. Παλαιοκρασσάς και που αφορά στους περισσότερους ευρωπαίους πολίτες είναι τα τέλη των ΙΧ. Μέχρι σήμερα οι φόροι ταξινόμησης και κυκλοφορίας των αυτοκινήτων επιβάλλονται βάσει των κυβικών της μηχανής. Η πρόταση της Ομάδας Εργασίας αντιστρέφει το πρόβλημα εστιάζοντας στην ουσία του και προτείνει τα τέλη των ΙΧ να καθορίζονται με βάση τους ρύπους που εκπέμπουν. Η κάλυψη και οι διαστάσεις που το θέμα πήρε από τα ΜΜΕ ήταν πολύ ικανοποιητική, ειδικά αν λάβει κανείς υπόψη του ότι για το θέμα που διαπραγματεύεται η Ομάδα Εργασίας της Ε.Ε. δεν έχει ακόμα ξεκινήσει δημόσια συζήτηση στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, όπως τόνισε ο κ. Κ. Καρράς. Οι αλλαγές που προτείνονται είναι πρωτοποριακές και πρέπει να αντιμετωπισθούν πέρα από πολιτικές προκαταλήψεις και ταυτότητες. Είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστικό εξάλλου ότι στην Ομάδα Εργασίας ανήκουν ευρωβουλευτές όλων των πολιτικών παρατάξεων: ο κ. Γ. Κατηφόρης (ΠΑΣΟΚ) και ο κ. Μ. Παπαγιαννάκης (ΣΥΝ), η κα Μ. Μαλιώρη (ΠΑΣΟΚ), η οποία εκπροσωπήθηκε στη συνέντευξη Τύπου από συνεργάτη της, και ο κ. Κ. Χατζηδάκης (ΝΔ), ο οποίος απηύθυνε σύντομη ομιλία. Επίσης, στις εργασίες της Ομάδας Εργασίας έχουν λάβει μέρος αντιπρόσωποι τόσο του ΣΕΒ και της ΓΣΕΕ όσο και διακεκριμένοι οικονομολόγοι.

Ο πρόεδρος της Ε.Ε. κ. Κ. Καρράς και ο Πρόεδρος της Ομάδας Εργασίας της Ε.Ε. για την Περιβαλλοντική Φορολογική Μεταρρύθμιση κ. Γ. Παλαιοκρασσάς κατά τη συνέντευξη Τύπου.

Τύπου στα ΜΜΕ. Κύριος στόχος της συνέντευξης ήταν να αρχίσει να δίνεται μεγαλύτερη δημοσιότητα σε αυτό το τόσο ριζοσπαστικό για την Ελλάδα ζήτημα. Η πρόταση της Ε.Ε., που με σαφήνεια παρουσίασε ο κ. Γ. Παλαιοκρασσάς, αφορά τόσο στην προστασία του περιβάλλοντος όσο και στην ταυτόχρονη αντιμετώπιση της ανεργίας μέσω της μείωσης των φόρων επί της ανθρώπινης εργασίας. Εκ πρώτης όψης ένα τέτοιο σχέδιο μπορεί να φαντάζει πολύ φιλόδοξο και σύνθετο. Μπορεί, όμως, να γίνει πραγματικότητα μετατοπίζοντας τα φορολογικά βάρη από την ανθρώπινη εργασία σε ρύπους και

κατανοητός ο στόχος των προτεινόμενων αλλαγών, ο κ. Γ. Παλαιοκρασσάς αναφέρθηκε στο πρόβλημα που δημιουργήθηκε το καλοκαίρι του 2001 στο δίκτυο ύδρευσης της Έδεσσας, όπου οι αρχές απαγόρευσαν τη χρήση νερού. Ο λόγος ήταν ότι ανιχνεύτηκαν επικίνδυνα επίπεδα χημικών στοιχείων που είχαν προέλθει από τη μόλυνση των υπόγειων υδάτων λόγω υπερβολικής χρήσης λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων. Αν ίσχυε το προτεινόμενο πρότυπο ανάπτυξης, το περιβαλλοντικό κόστος μόλυνσης θα είχε ενσωματωθεί στις τιμές των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων και θα είχε ως αποτέλεσμα

Κύκλοι μαθημάτων Ε.Ε.

«Τα μνημεία της Ακρόπολης και η αναστήλωσή τους»

Ήταν μια θαυμάσια ιδέα του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς να κάνει γνωστό σε ένα ευρύτερο κοινό το τεράστιο σε έκταση και ανυπέρβλητο σε ποιότητα έργο που συντελείται με επιτυχία πάνω από 25 χρόνια στον Ιερό

Η προεδρεύουσα αντιπρόεδρος του ΣΑΚ, κυρία Χ. Καλλιγά, καλωσορίζει τον κόσμο στον Α' Κύκλο Μαθημάτων.

Βράχο. Ο Α' Κύκλος Μαθημάτων πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά στο εντευκτήριο της οδού Τριπόδων από 19.2.02 - 22.4.02. Η αναστήλωση άρχισε το 1976 από μια ομάδα άριστων τεχνικών που επελέγησαν και εργάζονται με την καθοδήγηση μιας πολυεπιστημονικής επιτροπής για τη συντήρηση των μνημείων Ακροπόλεως (ΕΣΜΑ) και με τη συνεργασία της Α' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Τα μαθήματα άρχισαν με τον αρχαιολόγο Ντ. Τσάκο που εργάστηκε επί 7 έτη στην Εφορεία Ακροπόλεως και έχει συγγράψει και οδηγό. Το θέμα που ανέπτυξε με τη γνωστή του γλαφυρότητα ήταν «Τα μνημεία της Ακροπόλεως και η ακτινοβολία τους έως τα νεότερα χρόνια». Η αρχαιολόγος Φανή Μαλλούχου Τυφανο, από τα παλαιότερα μέλη του Τεχνικού Γραφείου Ακροπόλεως,

υπεύθυνη για το αρχείο και την τεκμηρίωση των εργασιών, μίλησε για τις παλαιότερες επεμβάσεις στην Ακρόπολη, από την απελευθέρωση της Ελλάδας έως το 1975, ένα θέμα που έχει επεξεργαστεί στη διδακτορική της διατριβή. Η πολιτικός μηχανικός Μαίρη Ιωαννίδου –το παλαιότερο στέλεχος των έργων της Ακροπόλεως αφού ανήκει στο Τεχνικό Γραφείο από την ίδρυσή του, υπεύθυνη πολιτικός μηχανικός του έργου αποκαταστάσεως των Προπυλαίων και από διετίας Διευθύντρια της νεοσύστατης Υπηρεσίας Συντηρήσεως Μνημείων Ακροπόλεως– είχε ως θέμα της ομιλίας της: *Η οργάνωση των έργων και οι αρχές δομικής αποκαταστάσεως των μνημείων*. Ο αρχιτέκτων Νίκος Τογανίδης παρουσίασε τα προβλήματα που αντιμετωπίζονται στην αποκατάσταση του Παρθενώνα, έργο για το οποίο είναι ο επικεφαλής υπεύθυνος μηχανικός. Οι τοίχοι του σηκού, ο οπισθόναος και η βόρεια κιονοστοιχία είναι από τις πιο δύσκολες εργασίες που απασχολούν τους τεχνικούς του μνημείου. Ο αρχαιολόγος Α. Μάντης, Προϊστάμενος της Εφορείας Ναυπλίου σήμερα αλλά με εικοσαετή θητεία στην Ακρόπολη, έχει ταυτίσει και συναρμολογήσει πολλά θραύσματα γλυπτών στο Μουσείο Ακροπόλεως, μερικά από τα οποία θα μπορούσαν να συγκολληθούν σε παρθενώνια γλυπτά στο Βρετανικό Μουσείο. Σχετικό ήταν και το θέμα της ομιλίας του. Ο αρχιτέκτων Τάσος Τανούλας, επικεφαλής του έργου αποκαταστάσεως των Προπυλαίων, έχει μελετήσει το μνημείο σε όλες του τις φάσεις και ιδιαίτερα στα χρόνια της Φραγκοκρατίας που είναι και το θέμα της διδακτορικής διατριβής του. Ο αρχιτέκτων Δ. Ζιρώ, προϊστάμενος στη Διεύθυνση Αναστηλώσεως Αρχαίων Μνημείων του ΥΠΠΟ, και μελετητής του ναού της Αθηνάς Νίκης μίλησε για την τρίτη στη σειρά αναστή-

λωση που έχει αρχίσει από το 2000. Ο καθηγητής Μ. Κορρές, κύριος μελετητής του Παρθενώνα και οργανωτής των επιμέρους προγραμμάτων της αποκατάστασής του, μίλησε για τα επιστημονικά κέρδη από τις εργασίες αναστηλώσεως των μνημείων Ακροπόλεως. Μέχρι σήμερα είδε το πρώτο πρόγραμμα, της ανατολικής όψης του ναού, τελειωμένο, ενώ σύντομα θα αποπερατωθεί και η αναστήλωση του προναού. Τελευταίος ομιλητής, ο καθηγητής Χ. Μπούρας, εμπνευστής και οργανωτής της ΕΣΜΑ και επί πολλά έτη Πρόεδρος της, Έχει επιβάλλει με τον ήπιο τρόπο του την πειθαρχία όχι μόνο στους εργαζόμενους στα μνημεία αλλά και στα μέλη της ΕΣΜΑ. Πιστεύω, όμως, ότι εκείνο που κυρίως προσφέρει είναι να εμψυχώνει όλους μας όταν νιώθουμε απογοητευμένοι.

Έβη Τουλούπα

«Κήποι & αυλές»

Μεγάλη προσέλευση είχε ο Α' Κύκλος Διαλέξεων που οργάνωσε η Ε.Ε. από 25 Φεβρουαρίου - 11 Μαρτίου. Σε τρεις διαδοχικές μεσημεριανές συναντήσεις κάθε Δευτέρα, το κοινό ενημερώθηκε για πρακτικές ιδέες και λύσεις για τη φύτευση και φροντίδα των φυτών της αυλής και του κήπου. Ομιλητές ήταν η κα Σοφία Πηλαβάκη, κηποτέχνης, η κα Αναστασία Ακουμιανάκη, επιστημονική συνεργάτης του εργαστηρίου ανθοκομίας και αρχιτεκτονικού τοπίου του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, και ο κ. Κώστας Ακουμιανάκης, λέκτορας του εργαστηρίου κηπευτικών του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Και οι τρεις πρόσφεραν το χρόνο και τις γνώσεις τους. Η μεγάλη προσέλευση και το θερμό ενδιαφέρον του κοινού έδειξαν ότι μελλοντικές διαλέξεις ανάλογης θεματολογίας είναι πολύ ευπρόσδεκτες.

Χριστίνα Λάσκαρη

Μαραθώνας: μέτωπα εσωτερικά και εξωτερικά

Του Κώστα Καρρά, Προέδρου Ε.Ε.

Το Δεκέμβριο δημοσιεύσαμε σύντομα αποσπάσματα του μνημονίου που υπέβαλε ο κ. Βασίλης Δωροβίνης στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Το αποτέλεσμα της προσφυγής, που έγινε από την Ελληνική Εταιρεία, την Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία και την Αρχαιολογική Εταιρεία, ήταν, ως γνωστό, αρνητικό. Όχι, όμως, διότι η ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας κατέληξε επί της ουσίας, αλλά αντίθετα διότι αποφάσισε με ψήφους 17 έναντι 10 να απορρίψει την προσφυγή για τυπικούς λόγους.

Από τα αποσπάσματα του μνημονίου που δημοσιεύσαμε το Δεκέμβριο φαίνεται πως το ΥΠΕΧΩΔΕ άργησε τρία χρόνια να απαντήσει στο αίτημα να δοθούν αντίγραφα των σχετικών εγγράφων. Ο εισηγητής, όμως, ισχυρίστηκε ότι είχαν αναρτηθεί οι περιβαλλοντικοί όροι στη Νομαρχία Ανατολικής Αττικής. Ήταν και τότε φανερό ότι το επιχείρημα τούτο, εφόσον βέβαια υιοθετείτο από την πλειοψηφία, θα ερχόταν σε αντίθεση με την τάση να πληροφορορείται πιο εύκολα ο κάθε ενδιαφερόμενος για περιβαλλοντικές υποθέσεις που τον αφορούν. Θα έπρεπε να επισκέπτεται τακτικά τις νομαρχίες για να πιστοποιεί εάν έχει αναρτηθεί κάποιο σημαντικό έγγραφο αντί να του έρχονται από την αρμόδια αρχή.

Αντίθετα με την απόφαση του Συμ-

βουλίου της Επικρατείας, που αφήνει τη Διοίκηση να προχωρήσει ανενόχλητη στην κατασκευή του μονίμου κωπηλατοδρομίου, η θετική απάντηση, στην οποία ήλπιζε η Διοίκηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθυστερεί. Από ό,τι φαίνεται, το ΥΠΕΧΩΔΕ πέρυσι έδωσε κάποιες προφορικές διαβεβαιώσεις για ένταξη του Σχοινιά στο δίκτυο NATURA 2000. Φαίνεται ότι η Επιτροπή ζήτησε επιπλέον στοιχεία και επιβεβαιώσεις. Εντωμεταξύ πέρασαν αρκετοί μήνες και η ανυπομονησία στις Βρυξέλλες, σε σχέση με την αργοπορία της ελληνικής διοίκησης να τηρήσει τις δεσμεύσεις της αναφορικά με τις προστατευόμενες περιοχές, είναι έκδηλη. Η καταδικαστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στις 30/1/2002 για τη Ζάκυνθο αποτελεί σταθμό.

Η νευρική της Διοίκησης φάνηκε και σε μια άλλη περίπτωση τον περασμένο Νοέμβριο: στο Συμβούλιο της Ευρώπης όπου παρουσιάστηκε μετάφραση του ελληνικού κειμένου των περιβαλλοντικών όρων με άλλη ημερομηνία λήξεώς τους (31/12/2009 αντί 31/12/2004 που ισχύει στην πραγματικότητα). Εκτός από τη δυσάρεστη εντύπωση που δημιουργήθηκε, η πράξη αυτή αποτέλεσε έμπρακτη, αν και σιωπηλή, ομολογία ότι οι περιβαλλοντικοί όροι θα έπρεπε να λήγουν όχι στις 31/12/2004, με τη λήξη δηλαδή του έτους των Ολυμπιακών Αγώνων, αλλά πολύ αργότερα.

Το πρόβλημα της προστασίας του Σχοινιά παραμένει ανοιχτό και λόγω της αβεβαιότητας όσον αφορά στις αποφάσεις που θα ληφθούν στις Βρυξέλλες και λόγω της ανάγκης για μεταφορά νερού, με υψηλό κόστος, από τη Λίμνη του Μαραθώνος. Ασφαλώς η μεταφορά θα γίνεται το 2003 και 2004, όταν όλοι πρέπει να πεισθούν ότι οι επιλογές της Διοίκησης ήταν δικαιολογημένες, αλλά τι θα γίνει μετά το 2004;

Η τελική έκβαση παραμένει αβέβαιη. Είναι, όμως, φανερό ότι η Διοίκηση επιτυγχάνει την κατασκευή του κωπηλατοδρομίου επιβάλλοντας έτσι επιτυχώς ζημιά σε ένα από τα ιστορικότερα σύμβολα της ιστορίας της δημοκρατίας. Ζημιά την οποία θα αγωνιστούμε να θεραπεύσουμε στο μέλλον.

Ο αγώνας των περιβαλλοντικών οργανώσεων συσπειρώσε, με πιο επιτυχημένο τρόπο από ό,τι μπορούσε κανείς να είχε ποτέ φαντασθεί, πολίτες που σέβονται τη φύση και τη δημοκρατία όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και ευρύτερα στον κόσμο. Ως αποτέλεσμα το σπάλομ μετατέθηκε στο Ελληνικό, η περιοχή γύρω από το αρχαίο Τρόπαιο κηρύχθηκε αρχαιολογικός χώρος και, τουλάχιστον στα λόγια, η Διοίκηση δέχθηκε ο υγροβιότοπος να συμπεριληφθεί στο δίκτυο NATURA 2000.

Το τι θα γίνει στην πράξη μένει αβέβαιο.

Έτσι, λοιπόν, η μάχη για την περιοχή υποχρεωτικά συνεχίζεται.

Νέα από την Ευρώπη

από το **ENDS DAILY**

Καθυστέρηση εφαρμογής της IPPC Οδηγίας 10/01/02

Σύμβουλοι του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου προτείνουν την καταδίκη της Ελλάδας, της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου γιατί καθυστέρησαν να συμμορφωθούν με την εφαρμογή της IPPC Ευρωπαϊκής Οδηγίας του 1996. Παρά το γεγονός ότι οι τελικές αποφάσεις αναμένονται σε αρκετούς μήνες, είναι σχεδόν σίγουρο ότι απλά θα επιβεβαιώσουν τις ήδη υπάρχουσες γνώμες.

(IPPC: Integrated Pollution Prevention and Control)

Μάχη για το κλίμα του 2005 22/02/02

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος της Γερμανίας επέμεινε για τη μέχρι και 25% μείωση εκπομπής CO₂ (διοξειδίου του άνθρακα) σε εθνικό επίπεδο από το 1990 και μέχρι το 2005. Αυτή ήταν η απάντηση του Υπουργού σε έκθεση η οποία υποστηρίζει την αντίθετη άποψη. Βέβαια, υπάρχει ακόμα απόκλιση μεταξύ των σημερινών και

των αναμενόμενων ρύπων του 2005, αλλά ο τελικός στόχος μπορεί να επιτευχθεί. Κατά τον κ. Trittin ιδιαίτερα καταλυτικό ρόλο παίζει στη μέχρι σήμερα μείωση η εφαρμογή νέου περιβαλλοντικού ενεργειακού φορολογικού προγράμματος.

Επικίνδυνες ουσίες και μόλυνση του νερού 22/02/02

Το 1976 εκδόθηκε μια ανεξάρτητη μελέτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη μόλυνση του νερού από επικίνδυνες ουσίες. Η μελέτη εστιάζεται στο άρθρο 7 της Οδηγίας για τις επικίνδυνες ουσίες το οποίο απαιτεί από τα κράτη-μέλη να μειώσουν τη μόλυνση των ουσιών που αναφέρονται στη γνωστή ως «Λίστα II». Συγκεκριμένα, είναι επιτακτική η δημιουργία εγκεκριμένων προγραμμάτων που θα στοχεύουν στη μείωση συγκεκριμένων καταστροφικών για το περιβάλλον ουσιών. Δυστυχώς, η εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο αυτών των προδιαγραφών δεν έγινε παντού σωστά με αποτέλεσμα την καταδίκη από το

Ευρωπαϊκό Δικαστήριο χωρών, όπως η Πορτογαλία, η Γερμανία, το Λουξεμβούργο και η Ελλάδα.

Για περισσότερες πληροφορίες: www.unep.ch/seas

www.ellinikietairia.gr

Για την πληρέστερη και καλύτερη ενημέρωσή σας επισκεφθείτε το site της Ελληνικής Εταιρείας. Θα βρείτε λεπτομερείς αναφορές σε όλα τα σημαντικά γεγονότα της εταιρείας και όχι μόνο. Περιμένουμε τα σχόλια και τις ιδέες σας στο: elet@ellinikietairia.gr. Με τη δική σας συμβολή μπορεί η Ελληνική Εταιρεία να γίνει καλύτερη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Τριπόδων 28, 105 58 Αθήνα

Τηλ.: 010 32 25 245, 010 32 26 693, Fax: 010 32 25 240

Επιθυμώ να εγκρίνετε την αίτησή μου να γίνω:

Φίλος της Ε.Ε.

Όνομα:

Διεύθυνση:

Επάγγελμα: Τηλ.:

Ετήσια συνδρομή Φίλου: €10

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την προστασία του περιβάλλοντος
και της πολιτιστικής κληρονομιάς

Σωματείο μη κερδοσκοπικό

Τριπόδων 28, Πλάκα, 105 58 Αθήνα

www.ellinikietairia.gr.

Τηλ.: 010 32 25 245 & 32 26 693 Fax: 010 32 25 240

Ιδιοκτησία ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Εκδότης: Κ. Καρράς

Τυπώνεται σε 4.000 αντίτυπα

Υπεύθυνη έκδοσης: Αλεξάνδρα Ανδρουλακάκη

Επιμέλεια εντύπου: Καίτη Θεοδωρίδου

Παραγωγή: ΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.

Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση: ΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.